



Kursplan

Fakulteten för samhällsvetenskap

Institutionen för pedagogik

4PE89U Pedagogiskt ledarskap på huvudmannanivå - Fortbildning för rektorer, 7,5 högskolepoäng

Educational Leadership at an administrative level, 7.5 credits

Huvudområde

Pedagogik

Ämnesgrupp

Utbildningsvetenskap/didaktik allmänt

Nivå

Avancerad nivå

Fördjupning

A1N

Fastställande

Fastställd 2023-12-22.

Reviderad 2024-10-07. Ändring av institutionstillhörighet till Institutionen för pedagogik

Kursplanen gäller från och med vårtermin 2025.

Förkunskaper

Fullgjord statlig befattningsutbildning (rektorsprogrammet), en äldre statlig rektorsutbildning eller tillgodoräknat rektorsprogram av ett lärosäte som anordnar sådan befattningsutbildning. Arbete som rektor eller i motsvarande ledningsfunktion i minst ett år på halvtid efter fullgjord rektorsutbildning.

Mål

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

- på ett fördjupat sätt beskriva, redovisa och problematisera styrkedjans uppdrag

utifrån ett rationalistiskt perspektiv

- redogöra för de politiska logiker som kan påverka en huvudmans möjligheter att agera och fatta beslut
- med utgångspunkt i ett läroplansteoretiskt ramverk identifiera förvaltningschefens och skolchefens roll och uppdrag som ledare och chef i skärningspunkten mellan utbildningspolitiska, juridiska och ekonomiska krav
- identifiera de konflikter som kan uppstå i mötet mellan olika aktörers övertygelser och värderingar samt hur detta kan påverka utbildningen och undervisningen för barn och elever
- utifrån vetenskap och beprövad erfarenhet analysera ledarskap och grupprocesser samt hur dessa styr huvudmannens möjlighet att leda och styra lärande samt driva ett hållbart förbättringsarbete
- identifiera utmaningar och planera för de krav som ställs avseende likvärdig utbildning

Innehåll

Kursen tar sin utgångspunkt i skollagens reglering av huvudmän för förskola, förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola, kommunal vuxenutbildning och fritidshem. Den vänder sig i första hand till personer med intresse för att utveckla sina kunskaper om och förbereda sig för arbete som förvaltningschef, skolchef, verksamhetschef eller annan centralt placerad befattning som innefattar ledarskap av förskola/skola.

Internaten behandlar följande teman:

- juridisk styrning utifrån ett huvudmannaperspektiv
- att organisera och leda kvalitetsarbete på huvudmannanivå
- styrkedjan och det pedagogiska ledarskapet
- förvaltningschefens/skolchefens uppdrag och arbete

Skollagen reglerar att huvudmannen har det yttersta ansvaret för den lokala förskolans och skolans kvalitet och resultat och kursen syftar till att öka förståelsen för hur den juridiskt reglerade makten är fördelad i styrkedjan. Ett särskilt fokus riktas här mot maktens synliga respektive osynlig utövande. Vidare behandlar kursen hur huvudmannen systematiskt kan arbeta för att bidra till måluppfyllelse och kvalitet. Även huvudmannens ansvar för att skapa en trygg och kunskapsutvecklande förskola/skola ges utrymme i utbildningen.

Samtliga nivåer i styrkedjan utövar på olika sätt pedagogiskt ledarskap. Ledarskapet relateras till förskolans/skolans nationella mål och uppdrag vad gäller relationen till såväl individen som samhället. Här riktas särskilt intresse mot ledarskapets praktik i form av direkt respektive indirekt utövande. Huvudmannens och förvaltningschefens/skolchefens roll perspektiveras för att stödja och systematisera rektorers, lärares och förskollärares pedagogiska ledarskap.

Sammantaget syftar kursen till att stärka deltagarnas förmåga att i en position mellan den politiska ledningen och de lokala förskolorna/skolorna leda och ta ansvar för utbildningens utveckling och förbättringsarbete.

Undervisningsformer

Undervisning sker i form av föreläsningar och seminarier.

Examination

Kursen bedöms med betygen Underkänd eller Godkänd.

Kursen bedöms med Underkänd eller Godkänd.

Examinationerna omfattar fyra skriftliga individuella inlämningsuppgifter samt tre muntliga redovisningar i grupp.

För betyget Godkänd ska kursen mål vara uppnådda.

Omexamination ges i enlighet med Lokala regler för kurs och examination på avancerad nivå vid Linnéuniversitetet.

I det fall student med funktionsnedsättning har rätt till särskilt pedagogiskt stöd beslutar examinator om anpassad eller alternativ examination.

Kursvärdering

Under kursens genomförande eller i nära anslutning till kursen genomförs en kursvärdering.

Övrigt

Kursen ges på uppdrag av Skolverket inom ramen för Fortbildning för rektorer (FFR) och vänder sig till personer som fullföljt det statliga rektorsprogrammet eller har motsvarande utbildning.

Omfattningen motsvarar ungefär 15 procent av en heltid under ett år. Utbildningen sker i form av internatsförlagda utbildningsdagar, eget arbete på hemmaplan och inläsning av litteratur. Studierna innebär också utvecklingsarbete på den egna skolan eller förskolan. Huvudmannen står för deltagarens resor och kostnaderna för internaten.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Adolfsson, Carl-Henrik & Alvunger, Daniel (2017). The nested systems of local school development: Understanding improved interaction and capacities in the different sub-systems of schools. *Improving schools*, 20(3), 195–208. (14 s).

Johansson, Olof & Nihlfors, Elisabeth (2014). The Swedish superintendent in the policy stream. *Leadership and Policy in Schools*, 13(4), 362–382. (21 s).

Rapp, Stephan (senaste upplagan). Huvudmannens roll och utmaningar enligt lag och förordning. I Johansson, O. & Svedberg, L. (red.). *Att leda mot skolans mål*. Malmö: Gleerups, (15 s).

Rapp, Stephan (2021). *Att leda elevers kunskapsutveckling: styrkedjan och det*

pedagogiska ledarskapet. Gleerups, (192 s). ISBN: 9789151106502.

Ringarp, Johanna & Nihlfors, Elisabeth (senaste upplagan). *Styrning och ledning av svensk förskola och skola*. Malmö: Gleerups, (112 s).

SOU 2022:53, *Statens ansvar för skolan – ett besluts- och kunskapsunderlag*, <https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/statens-offentliga-utredningar/2022/11/sou-202253/> (100 s efter läsanvisningar).

Ståhlkrantz, Katarina (2021). Skolutveckling ur huvudmannaperspektiv. I Hirsh, Åsa & Olin, Anette (red.). *Skolutveckling i teori och praktik*, Malmö: Gleerups, (20 s). ISBN: 9789151102832.

Ståhlkrantz, Katarina & Rapp, Stephan (2022). Leading for higher grades—balancing school leadership on the fine line between accountability and professional autonomy. *International Journal of Leadership in Education*, 1–21. (21 s).

Uljens, Michael & Smeds-Nylund, Ann Sofie (red.). (2021). *Pedagogiskt ledarskap och skolutveckling*. Lund: Studentlitteratur, (213 s efter läsanvisningar). ISBN: 9789144144078.